

26 באוקטובר 2020

לכבוד
גב' שלומית ברנע-פרגו
היועצת המשפטית
משרד ראש הממשלה

שלום רב,

הנדון: תזכיר חוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה) (תיקון מס'... (הוראות שונות), התשפ"א-2020 - הערות האגודה לזכויות האזרח

אנו מתנגדים לסעיף 4(ב) לתזכיר המתקן את פקודת בריאות העם באופן שניתן יהיה להעביר מידע מחקירה אפידמיולוגית לחקירת משטרה, הן ביוזמת החוקר והן ביוזמת המשטרה.

המידע הנמסר בחקירה אפידמיולוגית על ידי חולה מאומת הוא מידע שחל עליו חסיון רפואי וחל איסור על העברתו לגורם שלישי בהתאם לסעיף 19 לחוק זכויות החולה ולסעיף 20 לפקודת בריאות העם. זאת, גם אם בפועל חוקר אפידמיולוגי, כהגדרתו בפקודה, נעזר לצורך מילוי תפקידו בגורם שאינו חלק ממערך הבריאות. בהתאם לסעיף 20 לחוק זכויות החולה העברת המידע מתאפשרת רק בהסכמת המטופל או כאשר קיימת חובה על פי דין.

יש לקוות שמרבית החולים מנדבים באופן וולונטארי את המידע לחוקרים האפידמיולוגיים כדי שיעבירו בהקדם את המידע למי שעלולים להידבק מהם. לצד זאת, אין לראות בכל הסכמה להעברת המידע לצורך אזהרת מי שבאו במגע כהסכמה להעברת המידע לצרכי אכיפה.

אדרבא, עצם החשש מהעברת המידע למשטרה לצורך אכיפה יוביל להסתרת מגעים שהתבצעו תוך הפרת התקנות, הן מחשש להפללה עצמית והן מחשש להפללה של אחרים, לרבות בני משפחה. גם החשש מקנסות מינהליים, לחולה או לקרוביו, הוא עצום כאשר אנו בעיצומו של משבר כלכלי קשה. האינטרס הציבורי מחייב דווקא נקיטה של הפרדה מוחלטת בין החקירה האפידמיולוגית למערך האכיפה, וזאת כיוון שחשוב יותר להגיע למי שעלול היה להידבק מאשר לבוא חשבון עם חולה, שהפר הנחיות.

כמו כן, יש למנוע מהמשטרה לנצל את הצורך בחקירה אפידמיולוגית לצרכים של אכיפת חוק רגילה, למשל – כדי לבדוק אליבי של חשוד או גרסה של עד או לבדוק הסתרת מס. זאת כדי לשמור על היושרה של מערך התחקור האפידמיולוגי.

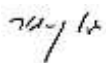
החריגים היחידים שניתן לחשוב עליהם כמתירים העברת מידע מהחקירות למשטרה הם אלו:

החריג הראשון הוא כאשר אדם, חרף העובדה שהוסבר לו שכל מידע שיעביר ישמש רק לצרכי אזהרת אחרים, שיקר ביודעין ובזדון. יחד עם זאת, אין מקום להעברה למשטרה של מקרים של העברת מידע חלקי בשל בעיות זכרון, למשל. יש לקבוע אמות מידה מחמירות לפתיחה בחקירה ולהעברת מידע ולייחדן לנסיבות מאוד מצומצמות של שקר מכוון הגורם לסיכון רב לציבור. למשל – מי ששיקר והסתיר מידע ביחס לאירוע מסחרי המוני שאירגן. יש להיזהר משימוש נרחב מדי באכיפה פלילית גם במקרה זה, מחשש של התחמקות מחקירות בתירוצים שונים.

כמו כן יודגש כי אין אנו מתייחסים למידע שהגיע ממעקבי השב"כ, שהוא אמור לפי חוק הסמכת שירות הביטחון הכללי לשמש רק לצרכי חקירה ולא לצרכי אכיפה, ויש להדגיש ולהזהיר את כל מי שעוסק בנושא שאסור בשום מקרה להצליב מידע שהתקבל בחקירות אפידמיולוגיות רגילות למידע שהתקבל מהשב"כ.

החריג השני הוא במקרה של חקירת עבירות מסוג פשע, ואז יש לחייב צו שיפוטי כדי לקבל מידע שעלה בחקירה האפידמיולוגית, תוך איזון בין צרכי החקירה לבין האינטרס הציבורי בשמירה על יושרת מערך החקירות האפידמיולוגיות. אין מקום לבקש מידע לצורך חקירת עבירות קלות יותר, כדי לשמור על יושרת מערך החקירות ולתמרץ אנשים לחשוף כמה שיותר מגעים שעלולים להוביל להתפשטות המגיפה.

בכבוד רב,

גיל גן-מור, עו"ד

העתק: ד"ר שלומית ווגמן-רטנר, מ"מ ראש הרשות להגנת הפרטיות